

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
“NAXÇIVAN” UNİVERSİTETİ
FƏNN SİLLABUSU

Təsdiq edirəm: _____ B.N.Quliyev
Tarix: 5 sentyabr 2022

Fənnin təsviri	Fənn (adı, krediti)	Biologiyanın tədrisi metodikası 3 kredit
	Fakültə	Pedaqoji
	İxtisas	Kimya-biologiya müəllimliyi
	Səviyyə (bakalavriat, magistratura)	Bakalavr
	Kurs	IV kurs
	Semestr	Yaz, 2022-2023-cü tədris ili
	Təlimçi	Natiqə Heyrat qızı Salmanova
	e-mail	aydansalmanova@gmail.com
	Telefon	
	Dərs günləri və saatları	IV gün 2 saat (alt həftə), V gün 2 saat
Tədris dili	Azərbaycan	
Baza/ Seçmə	Bölmə	
Tələb olunan dərsliklər və dərs materialları	1.Gülşən Hacıyeva. Biologiyanın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı-2016 2.Məcnun Babayev, Məcid Məcidov “Biologiyanın tədrisi metodikası” Ali məktəblər üçün dərs vəsaiti, Bakı-2005 3.R.Babayev, Ə.Hüseynov və b. Kənd məktəblərində kimya və biologiyadan praktiki məşğələlərin ekskursiya və dərnəklərin təşkili. 1977. 4. Ə.Salahov. Biologiya tədrisinin ümumi metodikası. 1984. 5. Ə.Hüseynov, K.Qurbanova, H.Hacıyeva. Bioloji anlayışların tədrisi və elmi dünyagörüşünün formalaşdırılması. 1996. 6. Z.Veysova. İnteraktiv təlim: müəllimlər üçün vəsait. Bakı- 2007	
İstifadə ediləcək web sahifələr	e_derslik.edu.az	
Fənnin xülasəsi	Biologiyanın tədrisi metodikası-bioloji proseslərin, canlıların anatomiyası, morfologiyası, fiziologiyasını, təbiətdə baş verən dəyişikliklərin canlılara təsirini orta ümumtəhsil məktəblərində şagirdlərə sistemli öyrətməyin yolu və üsullarından bəhs edir. Məlum metod və priyomlardan düzgün istifadə etməklə müəllim tədris prosesini idarə edir və onu arzu olunan istiqamətdə yönəldə bilər.	
Fənnin məqsədləri	Metodika elmi müəllimin tədris materiallarını şagirdlərə necə çatdırılması və onların aldıkları bilik, bacarıq və vərdişlərin necə öyrənmələrinin üsul və qaydalarını müəyyənləşdirir. Bu fənn məktəblərimizdə tədris olunan biologiya fənlərinin məzmununu, həmçinin, onun təlim və tərbiyə prosesində əhəmiyyətini, metod və priyomlarını, eləcə də tədris formalarını dəqiqləşdirir. Biologiya öz forma və tədqiqat metodlarına görə digər fənlərdən fərqlənir. Belə ki bu fənnin tədrisində materiallar konkret faktlar və obyektlər üzərində öyrənilir. Məsələn, botanika dərslərində bitkilər, zoologiya dərslərində heyvanlar, insan fənnində insanın quruluşu və xüsusiyyətləri əyani surətdə öyrənilir.	
Öyrənmə nəticələri	Kursun sonunda tələbələr bilməlidir: 1. Tələbələr dərstdə müasir təlim metodlarından istifadənin yollarını öyrənir. 2. Ayrı-ayrı bioloji fənlərin tədrisi metodikasını öyrənir. 3. Müəllimlik fəaliyyətinə yiyələnməyi öyrənir. 4. Yeni təlim texnologiyalarından istifadə qabiliyyətinə yiyələnir. 5. Tələbələrdə müasir orta məktəb şəraitində biologiya fənni üzrə təlim-tərbiyə	

	proseslərinin xüsusiyyətləri barədə dəqiq təsəvvürlər yaranır.	
Tədris metodları	Mühazirə	Fənnə aid ümumi xarakterli məlumatlar verilir
	Qrup müzakirəsi	Tələbələrə fərdi mövzuda prezentasiyalar verilir və müzakirə aparılır
	Təcrübi məşğələ	Yeni mövzu əyani vəsaitlərin (PPT və video fayllar) nümayişi ilə izah edilməlidir
	Simulyasiya	Tələbələrə dərslərə aid fərdi laborator işləri verilməli və simulyasiya proqramlarından istifadə edilərək nəticələr qeyd edilməlidir
	Layihə	Fənnə aid müxtəlif mövzular üzrə layihələrin verilməsi
	Digər	
Qiymətləndirmə	Mövzunun mənimsənilməsi	Faiz nisbəti (%) və ya bal
	Balların maksimum miqdarı	100 bal
	1. Semestr ərzində toplanmış maksimum bal	50 bal (50%)
	- Dərsə davamiyyətə görə maksimum bal	10 bal (10%)
	- Tələbələrin sərbəst işinə görə maksimum bal	10 bal (10%)
	- Seminar və laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə maksimum bal	30 bal (30%)
	Qeyd: seminar dərslərində tələbənin jurnalda ən azı 3 (üç qiyməti olduğu halda, ona tədrisin bu növü üzrə ballar hesablanır. Əks təqdirdə tələbəyə bal hesablanmır.	
2. İmtahan nəticələrinə görə maksimum bal	50 bal (50%)	
3. Fənnin mənimsənilməsi qaydası: semestr ərzində imtahan nəticəsinə görə toplanan balların cəmi 50-dən yuxarı olan tələbələr fənni mənimsəmiş hesab edilir. - 51 baldan aşağı – “qeyri kafi” – F - 51 – 60 – “qənaətbəxş” – E - 61 – 70 – “kafi” – D - 71 – 80 – “yaxşı” – C - 81 – 90 – “çox yaxşı” – B - 91 – 100 – “əla”		
Cəmi:		100 bal (100%)
Qiymətləndirmə metodları	<p>Təpşiriqlər: Sərbəst iş mövzuları verilir və semestr sonu yoxlanılıb qiymətləndirilir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rollu oyunlar. Prezentasiya metodları. 2. Fəal təlimdə müzakirə metodları 3. Müasir dərsləklərə verilən tələblər 4. Pedaqoji təcrübə və onun idarə edilməsi 5. Müəllimin peşəkarlıq səviyyəsinin inkişaf etdirilməsi 6. BİBÖ 7. Summativ qiymətləndirmə 8. Auksion 9. Klaster (şaxələndirmə) 10. Məntiqi təfəkkür prosesinin inkişafına yönəldilmiş texnikalar 11. İnteraktiv dərslərə motivasiya və onun yaradılması yolları 12. “Beyin həmləsi” metodları 13. Diaqnostik qiymətləndirmə. 14. Fəal dərslərin mərhələləri 15. Müasir dərsləklərə verilən tələblər 16. İnteraktiv üsullar və onların tətbiqi 17. Müəllimin planlaşdırma bacarığı 18. Müəllimin fasilitasiya bacarığı 19. Biologiyanın tədrisində fəndaxili inteqrasiyanın yaradılması 20. Biologiyanın tədrisində fənlərarası inteqrasiyanın yaradılması <p>Təqdimat: Slaydlarla hazırlanan mövzular təqdimat şəklində sunulur və qiymətləndirilir</p>	

		<p>Kollokvium: Semestr ərzində 3 dəfə (yazılı, şifahi və ya test) keçirilir və qiymətləndirilir.</p> <p>Diaqnostik və formativ qiymətləndirmə üsullarından da istifadə edirəm</p>	
Qaydalar		<p>Davamiyyət: Fənn üzrə ayrılmış bütün saatların 25%-dən çoxunda iştirak etməyən tələbə imtahana buraxılmır.</p> <p>Buraxılmış imtahan və ya tapşırıqlar: Tələbə planlaşdırılan təqdimatda və ya imtahanda iştirak edə bilməyəcəyi təqdirdə əvvəlcədən məlumat verməlidir. Tam sinif iştirakı və təyin olunmuş ev tapşırığını yerinə yetirilməsi gərəkdir. Tədqiqat işlərində, hazırlanmış layihələrdə istifadə olunan mənbələrə istinad verilməlidir. Bununla birlikdə, tələbə tərəfindən təhlil edilmədən, yalnız istinad və sitatlardan ibarət olan hər hansı bir tədqiqat işi qəbul edilə bilməz. Testlər zamanı köçürmə, təyin edilmiş qaydalara tabe olunmadığı təqdirdə tələbə imtahan nəticəsinin ləğv olunması ehtimalı daxil olmaqla cəzalandırılacaqdır. Təqdimatların / layihə sənədlərinin mövzuları fənni tədris edən müəllim tərəfindən əvvəlcədən müəyyənləşdiriləcəkdir. Müəllim ilə əvvəlcədən razılaşdırıldığı təqdirdə digər tələbələrə əməkdaşlığa icazə verilə bilər.</p>	
Tematik plan			
Həftə	Tarix	Mövzular	Dərslik / Tapşırıq / Ədəbiyyat
1	16.09.22	<p>Mövzu № 1. Yeni təlim texnologiyalarından istifadənin aktuallığı, məqsədi və vəzifələri Yeni təlim texnologiyalarından istifadə üsulları. Layihələr metodu ilə təlim üsulları. Kollektivlə təlim. Modullu təlim. Yeni təlim texnologiyalarının məqsəd və vəzifələri</p> <p>Qısa icmal: Tədris prosesində təhsil alanın hərtərəfli şəxsiyyət kimi formalaşması üçün yeni pedaqoji texnologiyalardan məqsədəuyğun və kompleks şəkildə istifadə edilməsi daha yüksək nailiyyətlər əldə etməyə imkan verir. Burada məqsədə və təlimin məzmununa uyğun texnologiyalar seçilməsi və onların ardıcıl, qabaqcadan müəyyənləşdirilmiş vaxtda yerinə yetirmək məqsədmüvafiqdir. Hazırda müasir pedaqoji praktikada daha geniş tətbiq olunan şəxsiyyətyönümlü-inkışafetdirici pedaqoji texnologiyalar aşağıdakılardır: 1) Əməkdaşlıqla təlim texnologiyası; 2) Layihələr metodu ilə təlim texnologiyası; 3) Modulla təlim texnologiyası.</p>	<p>1. Z.Veysova. İnteraktiv təlim: müəllimlər üçün vəsait. Bakı-2007. s 6-11</p> <p>2. Mühazirə materialları.</p> <p>Tapşırıq. Yeni təlim üsulları ilə ənənəvi təlimdə istifadə olunan üsulların fərqləndirilməsinin qrafikinə qurulması</p>
2	23.09.22	<p>Mövzu № 2. Biologiya dərslərində müəllimlərin peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi. Pedaqoji təcrübənin müəllim hazırlığında rolu. Peşəkarlıq və səriştəliliyin artırılması. Pedaqoji bilik və bacarıqların əsas komponentləri. Biliyin dəyərləndirilməsi</p> <p>Qısa icmal: Son illər müəllimlərin peşəkarlığı və səriştəliliyi tez-tez gündəmə gətirilir. Peşəkarlıqla səriştəliliyin müəllimdə cəmləşməsi onun pedaqoji ustalığının və müəllim novatorluğunun əsas əlamətləri kimi qeyd olunur. 2013-cü ildə qəbul edilən, 2020-ci ilədək uzun bir dövrü nəzərdə tutan Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkışafı üzrə Dövlət Strategiyasında da bu məsələ döndənə vurğulanır və buna böyük əhəmiyyət verilir. Peşəkarlıq və səriştəlilik müəllimin fəaliyyət</p>	<p>1. Gülşən Hacıyeva. Biologiya-nın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı 2016. s 32-46</p> <p>2. Mühazirə materialları</p> <p>Tapşırıq. Pedaqoji təcrübənin müəllim hazırlığında rolu</p>

		strukturunun əsasını təşkil edir. Müəllimin peşəkar olması, səriştəliliyi müəllim peşəsini daha nüfuzlu, müəllim əməyini daha maraqlı, daha məzmunlu və daha səmərəli edir.	
3	30.09.22	<p>Mövzu № 3. Yeni təlim texnologiyalarından istifadə edərək laboratoriya işlərinin təşkili və metodikası</p> <p>Şagirdlərin şüurlu sürətdə əqli fəaliyyətlərindən istifadə edilməsi. Laboratoriya məşğələlərinin təşkili və həyata keçirilməsi. Praktiki işlər. Biologiya kabinetinin təşkil. Canlı guşə və dərnlər.</p> <p>Qısa icmal: Laboratoriya işi dedikdə belə bir iş forması nəzərdə tutulur ki, bu iş tapşırıq əsasında şagirdlər tərəfindən yerinə yetirir, işin gedişinə müəllim nəzarət edir, lakin şagirdlərin fəaliyyətinə birbaşa nəzarət etmir. Laboratoriya işinin yerinə yetirilməsinə müəyyən vaxt ayrılır. Bu zaman şagirdlərin şüurlu sürətdə əqli fəaliyyətlərindən istifadə edərək, qarşıya qoyulmuş nəticələrə çatmağa çalışırlar. Sonda əqli və fiziki fəaliyyətlərinin nəticələrini bu və ya digər formada (şifahi cavab, qrafik cədvəl, hesablamalar, təcrübənin aparılmasının şərh və s.) ifadə edirlər. Şagirdlərin praktik bacarıqlarının inkişaf edilməsində laboratoriya işləri mühüm əhəmiyyət daşıyır.</p>	<p>1. Məcnun Babayev, Məcid Məcidov "Biologiyanın tədrisi metodikası" Ali məktəblər üçün dərs vəsaiti, Bakı-2005 s135-142</p> <p>2. Mühazirə materialları.</p> <p>Tapşırıq. Laboratoriya işlərinin təşkilində yeni təlim üsullarından istifadənin tətbiqi</p>
4	07.10.22	<p>Mövzu № 4. Müasir kurikulumlar və yeni təlim strategiyası. Şəxsiyyətyönümlü kurikulum. «Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsilin Konsepsiyası</p> <ul style="list-style-type: none"> •Ümumi təhsilin səviyyələri üzrə təlim nəticələri və məzmun standartları; •Ümumi təhsilin hər bir səviyyəsində tədris olunan fənlər; •Ümumi təhsilin səviyyələri üzrə həftəlik dərs və dərskənər məşğələ saatlarının miqdarı; •Ümumi təhsil sistemində pedaqoji prosesin təşkili prinsipləri; •Təlim nailiyyətlərinin (nəticələrinin) qiymətləndirilməsi və monitorinqi; <p>Qısa icmal: Kurikulum prinsiplərinin müasir təhsil sisteminin formalaşmasında böyük rol var. Çünki bu xüsusiyyətlər şagirdin bilikdən çox təcrübə qazanmasına, həmçinin onların şəxsiyyət kimi formalaşmasına çox təsir edir. Kurikulumun əsas xüsusiyyətləri (prinsipləri) isə bunlardır:</p>	<p>1. Gülşən Hacıyeva. Biologiyanın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı-2016. s 93-112</p> <p>2. Mühazirə materialları.</p> <p>Tapşırıq. Kurikulumla keçirilən dərslərin üstünlüklərini əks etdirən cədvəlin qurulması.</p>

5	14.10.22	<p>Mövzu № 5. Fəal dərslin xüsusiyyətləri. Fəal idrak prinsipi. İnkişafedici təlim prinsipi. «Qabaqlayıcı təlim» prinsipi. Təlim-tərbiyə sisteminin çevikliyi prinsipi. Əməkdaşlıq prinsipi.</p> <p>Qısa icmal: Məktəbəqədər dövrdə uşaq dünyanı bir tədqiqatçı kimi dərk edir: o, suallar verir, bu suallara cavab tapmaq üçün öz imkanını dairəsində müxtəlif məlumat mənbələrindən istifadə edir və ilk növbədə öz təcrübəsinə əsaslanır. Onu əhatə edən dünyanı müstəqil dərk edərək uşaq öz maraqlarına görə fəaliyyət göstərir.</p> <p>Birinci sifə qəbul olarkən uşaq elə bir təlim mühitinə düşür ki, burada ondan adət etdiyi, təbii olan öyrənmə metodundan əl çəkmək tələb olunur. Müəllim tələb edir ki, uşaq ona diqqətlə qulaq asıb dediklərini yadda saxlasın, təlimatlarını dəqiq yerinə yetirsin və bu təlimata aid olmayan sualları az versin.</p>	<p>1.Z.Veysova. İnteraktiv təlim: müəllimlər üçün vəsait. Bakı-2007. s 42-50</p> <p>2. Mühazirə materialları.</p> <p>Tapşırıq. Fəal dərslə səmərəli keçirmək üçün müəllimin bəzi qaydaları</p>
6	21.10.22	<p>Mövzu № 6. Fəal dərslin mərhələləri</p> <p>Dialoji təlim prinsipi. Motivasiya. İnteraktiv iş formaları. Ev tapşırıqları.</p> <p>Qısa icmal: Fəal dərslin ümumi quruluşu: Fəal dərsl 7 mərhələdən təşkil olunur.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Motivasiya, problemin qoyulması 2. Tədqiqatın aparılması 3. İnformasiya mübadiləsi 4. İnformasiyanın müzakirəsi və təşkili 5. Nəticə və ümumiləşdirmə 6. Yaradıcı tətbiqetmə 7. Qiymətləndirmə və refleksiya 	<p>1.Z.Veysova. İnteraktiv təlim: müəllimlər üçün vəsait. Bakı-2007. s 50-66</p> <p>2. Mühazirə materialları.</p> <p>Tapşırıq. Fəal dərslin mərhələlərinin həyata keçirilməsi qaydaları və yollarının araşdırılması</p>
7	28.10.22	<p>Mövzu №7. Biologiya dərsləkləri. Müasir dərsləklərə verilən tələblər</p> <p>Biologiya fənn proqramı. Dərsləkl kompleksləri. Sınıflar üzrə biologiya fənn proqramı (kurikulumu) və dərsləyi haqqında.</p> <p>Qısa icmal: Biologiya fənn proqramı (kurikulumu) ümumi orta və tam orta təhsil səviyyəsi üçün nəzərdə tutulur. Şagird ümumi orta təhsil səviyyəsində canlılar aləminin öyrənilməsində daha dolğun bilik və bacarıqlara yiyələnir. Tam orta təhsil səviyyəsində isə artıq həyata hazırlanan şagird təbiətin ayrılmaz hissəsi olan canlılar aləmini tam dərk etmiş səviyyəyə çatmış olur. Biologiya fənn proqramında (kurikulumunda) canlılar aləmi barədə bilik və bacarıqlar biologiyanın elm sahələrinin (botanika, zoologiya, insanın anatomiya, fiziologiya və gigiyenası, ekologiya və s.) ayrı-ayrılıqda təqdim edilməsi ilə deyil, canlılar aləminin quruluşunun, onlarda baş verən fiziki, kimyəvi, bioloji proseslərin, canlıların bir-biri ilə, ətraf mühitlə qarşılıqlı əlaqəsinin vəhdətində təqdim edilmişdir.</p>	<p>1. Gülşən Hacıyeva. Biologiyanın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı-2016. s 145-149</p> <p>2. Mühazirə materialları.</p> <p>Tapşırıq. Müasir dərsləklərin köhnə dərsləklərlə müqayisəsi. Müasir dərsləklərə verilən tələblər</p>

8	04.11.22	<p>Mövzu № 8. Müəllimin planlaşdırma və fasilitasiya bacarığı Müəllimin fəaliyyətinin xarakteri üzrə: öyrədici, inkişafedici, tərbiyəedici; İdrak sahəsində əldə olunan nəticələrin səviyyəsi üzrə (Blum taksonomiyası): bilik, anlama, tətbiq, analiz, sintez, qiymətləndirmə; İdrak proseslərin səviyyəsi üzrə: hafizənin və təfəkkürün müxtəlif (məntiqi, tənqidi və yaradıcı) növləri; Qısa icmal: Fəal dərslərin səmərəliliyinin ən mühüm şərtlərindən biri onun səylə planlaşdırılmasıdır. Fəal dərslərin yaradıcı xarakterinə baxmayaraq, onun uğuru ilk növbədə dərslərin bütün mərhələlərinin öncədən “ölçülüb-biçilməsindən” asılıdır. Dərslərin hazırlıq üçün yetərinə səy və vaxt sərf etməmiş müəllim dərslərin keçirilməsi zamanı bir qədər az əziyyət çəkəcəkdir.</p>	<p>1.Z.Veysova. İnteraktiv təlim: müəllimlər üçün vəsait. Bakı-2007. s 42-46 2. Mühazirə materialları. Tapşırıq. Dərslərin planlaşdırılması və planlaşdırmanın üsullarının öyrənilməsi</p>
9	11.11.22	<p>Mövzu № 9. Biologiyanın tədrisində fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya. Biologiyanın digər fənlərlə əlaqəsi. Fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya. Fənləüstü inteqrasiya Qısa icmal: “İnteqrasiya” termini XX əsrin sonlarından etibarən, daha fəal istifadə olunmağa başlayıb. Beləcə, bütün elm sahələrində, o cümlədən, sosiologiya və pedaqogikada inteqrasiya önəmli yer tutub. Pedaqogikada “inteqrasiya”, “inteqrativlik”, “təhsildə inteqrasiya” və s. anlayışlardan daha çox istifadə olunur. Təlimin məzmununa verilən müasir tələblərdən biri də inteqrativlikdir. İnteqrasiya fənlərarası əlaqələrin məzmununda əks olunması müxtəlif fənlərdən olan mövzular, əlaqəli surətdə yüksək səmərə ilə öyrənməyə, çoxsaylı tədris fənlərini bir-biri ilə əlaqələndirməyə və beləliklə, təlimin məzmununun tamlığını və şagirdlərin təsəvvüründə dünyanın vahid mənzərəsinin inkişafını təmin etməyə imkan verir.</p>	<p>1.Gülşən Hacıyeva. Biologiyanın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı-2016. s 172-179 2. Mühazirə materialları. Tapşırıq. Fəndaxili əlaqə yaradaraq bəzi mövzuların tədrisi</p>
10	18.11.22	<p>Mövzu № 10. Qiymətləndirmə. Qiymətləndirmənin aparılması. Diaqnostik və formativ qiymətləndirmə. Ənənəvi qiymətləndirmə. Formativ və summativ qiymətləndirmənin fərqi Qısa icmal: Məktəb hər bir uşağa həyatın ən əsas tələbatı olan özünü tam mənada şəxsiyyət kimi hiss etmək istəyini gerçəkləşdirmək üçün yol açmalıdır. Bütün uşaqların müvəffəqiyyətlə oxuya bilməsi və öz imkanlarını aşkara çıxarması üçün müəllim və tədris prosesinin başqa iştirakçıları tərəfindən nailiyyətlərə həvəsləndirən dayaq olmaları, onların xeyirxahlığının, uşağın uğurunda şəxsən maraqlı olmasının əhəmiyyəti az deyildir. Qiymətləndirmə ilk növbədə uşaqda müsbət emosiyalar yaratmalıdır. Fəal (interaktiv) təlimdə müəllim ən çox şagirdin səhvlərini deyil,</p>	<p>1.Gülşən Hacıyeva. Biologiyanın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı-2016. S 186-192 2. Mühazirə materialları. Tapşırıq. Diaqnostik qiymətləndirmənin əks etdirən cədvəlin qurulması. Formativ qiymətləndirmənin diaqnostik qiymətləndirmədən fərqi</p>

		nailiyyətlərini vurğulamalı, cəzadan çox dəstək verməyə arxalanmalıdır.	
11	25.12.22	<p>Mövzu № 11. Summativ qiymətləndirmə. Qrup işinin qiymətləndirilməsi. Yazılı və şifahi sorğu; Referatlar; Yaradıcı işlər. Yaradıcı nəzəri və ya praktiki kompleks tapşırıqlar</p> <p>Qısa icmal: Summativ qiymətləndirmə üsulları da daha çevik və diferensiallaşdırılmış olmalıdır. Onlar imkan daxilində qiymətləndirmə praktikasında mövcud olan yoxlamalar və ya testlərlə məhdudlaşmamalıdır. Fənnin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq yaradıcı nəzəri və ya praktiki kompleks tapşırıqlar, məsələn, layihələr, referatlar, inşalar, tədqiqatlar və şəirədən istifadə oluna bilər. Summativ qiymətləndirmə kiçik, böyük və yekun summativ qiymətləndirmələrdən ibarətdir.</p>	<p>1. Gülşən Hacıyeva. Biologiya-nın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı-2016. s 196-199</p> <p>2. Mühazirə materialları.</p> <p>Tapşırıq. Summativ qiymətləndirmənin ənənəvi qiy-dən fərqləndirilməsi</p>
12	02.12.22	<p>Mövzu № 12. Fəal (interaktiv) təlimin metod və texnikaları. “Beyin həmləsi” metodları. BİBÖ. Şəxsi analogiya. Debat və çarpaz suallar. Mənbələrlə işləmək bacarığı; Müzakirə, dinləmə bacarığı; Tədqiqat aparmaq bacarığı; Problemin düzgün qoyulması; Problemin aktuallığı; Şagirdlərin cəlb olunması; Problem həll oluna bilməsi; Şagirdlərin mövqələrini, qısa, konkret, məntiqi, çatdırma bilməsi</p> <p>Qısa icmal: Aparıcı fəaliyyətin növünə görə birləşdirilən bir sıra texnikalar aşağıdakı kimi təsnif olunur.</p> <p>Beyin həmləsi metodları Müzakirə metodları Prezentasiya metodları Rollu oyunlar metodları</p>	<p>1. Gülşən Hacıyeva. Biologiya-nın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı-2016. s 202-206</p> <p>2. Mühazirə materialları.</p> <p>Tapşırıq. Fəal təlim metodları ilə keçirilən dərs modellərinin qurulması</p>
13	09.12.22	<p>Mövzu № 13. Müzakirə metodları. Akvarium, Klassik dialoq, Açıq iclas, Dəyirmi masa, Çarpaz müzakirə. Diskussiyanın aparılma qaydaları. Forumun təşkil olunması. Masanın qurulması. Müəyyən olunmuş mövzunun aktuallığı</p> <p>Qısa icmal: Müzakirə metodlarına (meyar-ideyaların müzakirəsi) “Diskussiya”, “Çarpaz müzakirə”, “Klassik dialoq” (“Sokrat dialoqu”), “Müzakirə xəritəsi”, “Akvarium”, “Açıq iclas (Forum)”, “Dəyirmi masa”, “Mövqe tut”, “Keys metod” və s. aiddir</p>	<p>1. Gülşən Hacıyeva. Biologiya-nın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı-2016. s 235-238</p> <p>2. Mühazirə materialları.</p> <p>Tapşırıq. Diskussiya və debatların aparılma qaydaları</p>
14	16.12.22	<p>Mövzu № 14. Rollu oyunlar. Prezentasiya metodları. Tədqiqat. Motivasiya. Qiymətləndirmə Rollu oyunların təşkili. Səhnələşdirmə. Kublaşdırma. Nəticə çıxarmaq və müəyyənləşdirmə. Layihələrin hazırlanması. “İdeyalar xalısı”</p> <p>Qısa icmal: Rollu oyun hər hansı bir problemə müxtəlif nöqtəyi-nəzərdən yanaşmalardan ibarətdir. İştirakçılar müxtəlif rolları öz üzərlərinə</p>	<p>1. Gülşən Hacıyeva. Biologiya-nın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı-2016. s 244-253</p> <p>2. Mühazirə materialları.</p> <p>Tapşırıq. Biologiya dərslərinin rollu oyun şəklində keçirilməsi</p>

		götürürlər və hər hansı bir hadisəni bu mövqelərdən qiymətləndirirlər. Məqsəd: Bu metod şagirdlərin yalnız birbaşa təcrübəsindən deyil, həm də simulyasiya edilmiş təcrübədən öyrənmə bilməsinə əsaslanır. Simulyasiya - immitasiya, təqlid etmək, fəaliyyət və hadisələri yalandan yaratmaq deməkdir.	
15	23.12.22	Mövzu № 15. Məntiqi təfəkkür prosesinin inkişafına yönəldilmiş texnikalar. Təşkilati metodlar. Təlimin ənənəvi sxem və prinsipləri. Qruplarla iş. Biliklərin şagirdlərə çatdırılması texnologiyalar. Qısa icmal: Təfəkkür—cisim və hadisələr arasındakı qanunauyğun əlaqə və münasibətlərin ümumiləşmiş və vasitəli inikasından ibarət olan mürəkkəb idrak prosesidir. Təfəkkür başqa idrak proseslərindən fərqli olaraq cisim və hadisələrin daxili əlaqələrini, mahiyyətini əks etdirir. Bunsuz xarici aləmi dərk etmək, onun qanunauyğunluqlarından istifadə etmək mümkün olmazdı. Hiss və duyğular vasitəsi ilə toplanan məlumatın beyində cəmlənməsi və istehsalı “təfəkkür” adlanır. Təfəkkür cisim və hadisələrin mahiyyətinin onlar arasında asılılıqların insan şüurunda ümumiləşmiş və vasitəli inikasından ibarət idrak prosesidir. Şüur onun özəyi, duyğu və qavrayış isə mənbəyidir.	1. Gülşən Hacıyeva. Biologiya-nın tədrisi metodikasından mühazirələr, Bakı-2016. s 262-265 2. Mühazirə materialları. Tapşırıq. Təsnifat alqoritminin çəxarılması. Ziqzq və mozaika
		Cəmi: 30 saat	
Seminar			
1	Yeni təlim texnologiyalarından istifadənin üstünlüyü. Pedaqoji təcrübənin müəllim hazırlığında rolu	2 s	22.09.22
2	Tədris-təcrübə sahəsində botanika və zoologiya fənninə aid təcrübələrin keçirilməsi, müasir laboratoriya işlərinin təşkili.	2 s	06.10.22
3	Müasir kurikulumlar. Yeni təlim strategiyasının yaradılması.	2 s	20.10.22
4	Fəal dərslərin mərhələləri. Fəal dərslərin xüsusiyyətləri	2 s	03.11.22
5	Biologiya dərslərinə verilən müasir tələblər. Müəllimin planlaşdırma və fasilasiya bacarığı.	2 s	17.11.22
6	Biologiyanın tədrisində fəndaxili və fənlərarası əlaqənin təşkili. Biologiyanın digər fənlərlə əlaqəsi.	2 s	01.12.22
7	Qiymətləndirmə necə aparılmalıdır. Yeni qiymətləndirmənin mexanizminin tətbiqi.	2 s	15.12.22
8	İnteraktiv təlimin metodları. Müzakirə, rollu oyunlar. Biologiyanın tədrisində məntiqi təfəkkürün, dərk etmə marağının inkişaf etdirilməsi	1 s	29.12.22
	Cəmi:	15 saat	
Fənn müəllimi:		N.H.Salmanova	